

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/304/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014202126
Dátum vydania rozhodnutia: 26.04.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumanu
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014202126.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Soni Langovej v právnej veci žalobcu: TESCO STORES SR, a.s., so sídlom Kamenné nám. 1/A, Bratislava, IČO: 31 321 828, proti žalovanému: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Botanická 17, Bratislava, IČO: 00 156 426, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 3169/2014 zo dňa 20.10.2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/271/2014-54 zo dňa 01.07.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/271/2014-54 zo dňa 01.07.2015 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým na základe odvolania žalobcu proti prvostupňovému správne rozhodnutiu, zmenil rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Martin č. 451/2014 zo dňa 25. 7. 2014 tak, že vo výroku a odôvodnení rozhodnutia popísal okolnosti preukazujúce opakované protiprávne konanie žalobcu, odôvodňujúce použitie zvýšenej sadzby pri určení pokuty podľa § 28 ods. 6 zákona o potravinách, za opakované neuchovávanie potravín pri teplotách deklarovaných výrobcami. Doplnil označenie dotknutých právnych predpisov a vypustil nedostatok týkajúci sa neaktuálnosti HACCP. Ponechal pokutu vo výške 3000 € tak, ako ju určil prvostupňový správny orgán.

V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd uviedol, že pri vykonávaní úradnej kontroly bola prítomná zodpovedná zamestnankyňa žalobcu, ktorá podpísala záznam o úradnej kontrole potravín zo dňa 6. 4. 2014, s ktorou bol zároveň prerokovaný. Žalobcovi teda bolo umožnené zúčastniť sa uskutočňovania fotodokumentácie ako dôkazu v rámci správneho konania, pričom túto súd nepovažoval za spornú a

zavádzajúcu vzhľadom na prítomnosť zodpovednej zamestnankyne, ktorá mohla na mieste vzniesť prípadné pripomienky.

Krajský súd sa vysporiadal s námietkami ohľadom procesných pochybení správneho orgánu spočívajúcich v tom, že mu príslušná fotodokumentácia z úradnej kontroly potravín bola doručená až s upovedomením o začatí správneho konania a nie ihneď po vykonanej kontrole. Súd takisto nezistil žiaden rozpor v použitých teplomeroch. Poukázal na kompetencie žalovaného vyplývajúce zo zákona o potravinách ako i nariadení (ES) číslo 882/2004.

V danom prípade inšpektori používali na meranie teploty potravín kalibrované teplomery, pričom zohľadnili aj odchýlky a neistoty merania. Inšpektori nemali dôvod narušovať obaly kontrolovaných výrobkov a merať teplotu v jadre, keďže bola vykonávaná kontrola dodržiavania povinností prevádzkovateľa uchovávať potraviny za teplotných podmienok určených výrobcom. Poškodením obalu výrobkov by sa znemožnilo v predaji kontrolovaného tovaru. Súd nezistil, že by žalovaný svojím postupom neprimerane zaťažoval kontrolovaný subjekt. Kontrola bola vykonávaná v súlade s internými predpismi správneho orgánu.

Súd uviedol, že zákon o potravinách nevyklučuje, aby sa v jednej prevádzke vykonávali súčasne viaceré kontroly, pričom tieto sa budú považovať za jednu činnosť a vyberie sa len jeden poplatok. V danom prípade veterinárna úradná kontrola prebiehala v čase od 7:00 hod. do 9:00 hod. a druhá úradná kontrola prebiehajúca v čase od 7:00 hod. do 13:30 hod. bola potravinová. Zamestnanci, ktorí sa zúčastnili na veterinárnej kontrole, po jej ukončení pokračovali pri vykonávaní potravinovej kontroly, ktorú začali vykonávať iní dvaja zodpovední zamestnanci.

Súd vyjadril nesúhlas s názorom žalobcu, že uloženie sankcie bolo nepredvídateľné v tom smere, že správne konanie sa týkalo nedodržania ustanovení o technickom stave v zariadení a sankcia bola uložená aj za porušenie ustanovení o čistení. V danom prípade sa správne konanie začalo dňom, keď príslušný orgán urobil voči účastníkovi prvý úkon, v tomto prípade doručením upovedomenia o začatí konania spolu s príslušnou fotodokumentáciou. Uvedeným oznámením bol žalobca informovaný o dôvodoch, pre ktoré sa voči nemu začalo konanie. Žalobca mal možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a nahliadnuť do spisu.

Krajský súd v Bratislave žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a účastníkom nepriznal náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 250k ods. 1 O.s.p.

II.

Voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave podal žalobca v zákonom určenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne vec posúdil. Podľa jeho názoru, keď fotografie vyhotovené pri vykonávaní kontroly neboli žalobcovi predložené spolu so Záznamom o úradnej kontrole potravín, hoci tvoria neoddeliteľnú súčasť úradného záznamu, nebolo možné zo strany zodpovedného zamestnanca vyjadriť sa k nedostatkom až do času, kým sa reálne neoboznámil s ich obsahom. Nič nebránilo žalovanému odovzdať fotodokumentáciu na inom nosiči alebo oboznámiť žalobcu s jeho obsahom a túto skutočnosť zaznamenať v úradnom zázname. Tvrdenie, že inšpektori nedisponovali koncovým zariadením na vytlačenie fotografií považuje žalobca za účelové.

Nesúhlasil s konštatovaním súdu, ktorý považoval fotodokumentáciu za dôveryhodnú napriek absencii dátumu a času jej vyhotovenia. Osobná účasť zamestnanca žalobcu na kontrole neznamená, že sa mal možnosť reálne vyjadriť k fotodokumentácii v situácii, kedy táto nebola reálne vyhotovená. Nie je preto jasný záver súdu, akú dôkaznú silu a hodnotu má pre neho fotodokumentácia, ktorej okolnosti, čas, miesto, spôsob získania sú nejasné. Bolo povinnosťou súdu vykonať preto dôkazy podľa § 250i ods. 2 O.s.p., aby mohol byť urobený skutkový záver z hodnoverných dôkazov. Súd dôkazy nevykonal a rozhodol na základe tvrdení žalovaného, čím sa stal rozsudok arbitrárnym.

Zákon o potravinách neupravuje postup kontroly, a preto podľa žalobcu nastupuje aplikácia správneho poriadku. Žalovaný vo svojich vyjadreniach tvrdil, že výkon kontroly sa neriadil správnym poriadkom ale interným predpisom žalovaného, ktorý je kontrolovaným subjektom neznámy. Pri použití analógie s trestným právom sa vyskytuje otázka, či dôkazy získané vo fáze predchádzajúcej správne konaniu, sú spôsobilé byť dôkazom.

Vydanie poverenia na vyslanie inšpektorov na výkon kontroly aj opatrenia žalovaného uložené na mieste musia spĺňať všetky formálne a materiálne znaky rozhodnutia. Ak by sa konanie inšpektorov neriadilo správnym poriadkom, žalobcovi nie je zrejmé akým právnym aktom sa proces inšpekcie riadi. Súd vo svojom odôvodnení nedal odpoveď na túto otázku.

V súvislosti s vykonávaním úradného merania žalobca uviedol, že toto sa musí riadiť všeobecne záväzným právnym predpisom. Z úradného záznamu nevyplýva, že by bolo vykonávané opakované meranie, ani že inšpektori zohľadnili odchýlky a neistoty merania. Úvahy súdu prezentované v jeho rozhodnutí považuje za zmätočné a nepreskúmateľné, keďže sa s konkrétnymi námietkami žalobcu nevysporiadal. Žalobca nespochybňoval možnosť vykonávania viacerých úradných kontrol naraz, ale spochybňoval spôsob výkonu kontroly. Zo žiadneho zápisu nevyplýva skutočnosť, že by jednak úradná kontrola bola veterinárna a druhá potravinová.

Žalobca ďalej namietal formálne nedostatky poverení na vykonávanie úradnej kontroly a nezákonný a zmätočný postup správnych orgánov pri vykonávaní kontroly.

V závere svojho odvolania žalobca poukázal na článok 2 ods. 2, článok 123 Ústavy Slovenskej republiky, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a žiadal odvolací súd, aby rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na zistené nedostatky v prevádzke žalobcu vyplývajúce z vykonanej kontroly, Záznam o úradnej kontrole potravín zo dňa 6. 4. 2014, uložené opatrenia na mieste, s ktorými bola oboznámená prítomná zodpovedná osoba predmetnej prevádzky, ktorá mala možnosť vyjadriť sa k zisteniam.

Žalovaný ďalej popísal priebeh správneho konania, obsah správnych rozhodnutí ako i svoje stanoviská vo veci, ktoré boli aj obsahom vyjadrenia k žalobe.

Poukázal na okolnosť, že žalobcovi bola dňa 24. 6. 2014 zaslaná fotodokumentácia nedostatkov zistených pri úradnej kontrole, ktorú žalobca prevzal, ale nevzniesol k nej námietky.

Uviedol, že vzhľadom na neexistenciu záväzného postupu pre meranie teploty, vypracoval žalovaný interný predpis, ktorý popisuje princípy merania, v ktorom určil aj požiadavky na teplomery. Inšpektori počas merania teploty dodržiavali inštrukcie výrobcu.

Prihliadal na príslušné ustanovenia nariadenia (ES) číslo 852/2004 a zákona o potravinách, týkajúce sa povinností prevádzkovateľa pri skladovaní potravín. Kontrola bola vykonávaná v súlade s ustanovením § 18, § 20 ods. 8, § 21 ods. 1 písm. b) až d) zákona o potravinách, nariadenia (ES) číslo 882/2004, upravujúceho spôsob vykonávania úradných kontrol potravín.

Správny orgán vykonával kontrolu potravín v súlade s článkom 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky z vlastného podnetu, v zmysle vopred schválených harmonogramov kontrol. Podkladom pre vydanie rozhodnutia boli zistenia inšpektorov Regionálnej veterinárnej a potravinárskej správy v Martine v čase vykonanej úradnej kontroly, v rámci ktorej neboli žiadne práva žalobcu porušené ani dotknuté. Orgán kontroly postupoval v súlade so zákonom v rozsahu svojej pôsobnosti s cieľom zistiť, či právnická

osoba dodržiava predpisy potravinového práva. Hlavným cieľom potravinovej legislatívy je zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a záujmov spotrebiteľov vo vzťahu k potravinám, pričom povinnosťou prevádzkovateľa pri predaji potravín je dodržiavať požiadavky upravené zákonom a osobitnými predpismi.

Na základe uvedených skutočností navrhol odvolaciu súdu, aby rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 1.7.2016, podľa ktorého sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <..

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami krajského súdu, ktoré zodpovedajú obsahu predloženého administratívneho spisu žalovaného.

Je bez akýchkoľvek pochybností, že právoplatným rozhodnutím vecne príslušného správneho orgánu bola žalobcovi uložená úhrnná pokuta 3000 € preto, že žalobca naplnil skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p/ zákona č. 152/1995 <. Z.z. o potravinách v znení účinnom ku dňu vydania prvostupňového rozhodnutia (ďalej aj zákon o potravinách).

Na základe výsledkov cieľenej úradnej kontroly potravín dňa 6. 4. 2014 v čase od 7:00 do 13:30 hod. boli zistené nasledovné nedostatky v prevádzke žalobcu Hypermarket TESCO, OC Turiec č. 1, Martin:

- porušenie povinnosti podľa § 12 ods. 1 písm. m) zákona o potravinách tým, že žalobca ponúkal na predaj mäkké mäsové výrobky a výrobky z rýb pri teplotách nevyhovujúcim deklarácií výrobcov,
- neudržiavanie nárezových strojov v čistote a dobrom technickom stave.

Protiprávne konanie spočívajúce v uchovávaní potravín pri nevyhovujúcich skladovacích teplotách bolo vyhodnotené ako opakované porušenie povinností, odôvodňujúce použitie zvýšenej sadzby podľa § 28 ods. 6 zákona o potravinách. Za obdobné porušenie povinnosti prevádzkovateľa (neuchovávanie mliečnych výrobkov pri teplotách deklarovaných na obale) bola žalobcovi uložená pokuta rozhodnutím zo dňa 25. 7. 2013. K opakovanému porušeniu obdobných povinností došlo teda do jedného roka od právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia o uložení pokuty.

Na základe skutočností zistených úradnou kontrolou potravín uložili zamestnanci orgánu úradnej kontroly kontrolovanému subjektu opatrenia na mieste, a to zabezpečiť hygienický stav náreзовých strojov, zabezpečiť uchovávanie mäsových výrobkov a lahôdkarských výrobkov pri teplotách deklarujúcich výrobcami a aktualizovať dokumentáciu HACCP na súčasné podmienky.

Prítomná zodpovedná zamestnankyňa kontrolovaného subjektu bola oboznámená s výsledkami kontroly potravín, uloženými opatreniami na mieste a Záznam o úradnej kontrole potravín podpísala s tým že bola oboznámená so zisteniami. Žiadne námietky voči spôsobu výkonu kontroly, zisteniam kontrolného orgánu a uloženým opatreniam nevzniesla.

Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd zistil, že podaním zo dňa 24. 6. 2014 bol žalobca upovedomený o začatí správneho konania o jeho dôvodoch, o jeho procesných právach a zároveň mu bola doručená fotodokumentácia vyhotovená počas výkonu úradnej kontroly potravín.

Žalobca v tomto štádiu správneho konania svoje práva účastníka nevyužil, nevyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie a nenavrhol vykonanie žiadnych iných dôkazov na svoju obranu.

Voči prvostupňovému rozhodnutiu Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy v Martine číslo 451/2014 zo dňa 25. 7. 2014 podal žalobca odvolanie, v ktorom namietal nedostatočnosť odôvodnenia správneho rozhodnutia a namietal pochybenia najmä v otázke vykonávania a zabezpečovania dôkazov a nesprávneho a nedostatočného právneho posúdenia veci. Rozhodnutie podľa jeho názoru bolo založené na dôkazoch, ktorých existenciu, relevantnosť a zákonnosť získania správny orgán nepreukázal, a preto by sa naň nemalo prihliadať.

Žalovaný vo svojom rozhodnutí č. 3169/2014 zo dňa 20. 10. 2014 zmenil prvostupňové rozhodnutie tak, že precizoval vo výrokovej časti porušenie povinností žalobcu, tieto podrobne špecifikoval, doplnil a rozšíril odôvodnenie rozhodnutia o uložení pokuty. V predmetnom rozhodnutí nedošlo k zmene právnej kvalifikácie správneho deliktu ani k zmene výšky uloženej pokuty.

Pre Slovenskú republiku ako členský štát Európskeho spoločenstva, sú dňom pristúpenia do zväzku právne akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie záväzné a majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky (čl. 7 Ústavy Slovenskej republiky).

Jedným zo základných cieľov Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín, je snaha o vysokú úroveň ochrany ľudského života a zdravia. Toto nariadenie ustanovuje tiež ďalšie spoločné zásady a pojmy pre vnútroštátne potravinové právo a potravinové právo spoločenstva, vrátane cieľa dosiahnuť voľný pohyb potravín v rámci spoločenstva.

Podľa čl. 2 kapitoly I. tohto nariadenia hygiena potravín znamená opatrenia a podmienky potrebné na kontrolu nebezpečenstiev a na zabezpečenie vhodnosti potraviny na ľudskú spotrebu, berúc do úvahy jej určené použitie; kontaminácia znamená prítomnosť alebo zavedenie nebezpečenstva.

Podľa prílohy II, kapitoly V, požiadavky na zariadenia, všetky predmety, príslušenstvo a zariadenia, s ktorým potraviny prichádzajú do styku, musia byť účinne čistené a tam, kde je to potrebné, dezinfikované. Čistenie a dezinfekcia sa musí vykonávať s dostatočnou frekvenciou, aby sa zabránilo akémukoľvek riziku kontaminácie;

Podľa kapitoly IX, ods. 5, suroviny, zložky, medziprodukty a hotové výrobky, ktoré môžu podporovať množenie sa patogénnych mikroorganizmov alebo tvorbu toxínov, sa nesmú uchovávať pri teplotách, ktoré by mohli mať za následok riziko pre zdravie. Chladiarenský reťazec sa nesmie prerušovať.

Podľa prílohy II kapitoly IX ods. 3 nariadenia, sa potraviny musia na všetkých stupňoch výroby, spracovania, distribúcie chrániť pred akoukoľvek kontamináciou, ktorá by mohla spôsobiť, že potraviny budú nevhodné na ľudskú spotrebu, škodlivé pre zdravie alebo kontaminované takým spôsobom, že by

bolo bezdôvodné očakávať, že by sa mohli v takom stave konzumovať.

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 stanovuje všeobecné pravidlá pre vykonávanie úradných kontrol s cieľom overovania dodržiavania predpisov, zameraných najmä na tieto oblasti: a) prevencia, eliminácia alebo zníženie na prijateľnú mieru rizík, hroziacim ľuďom a zvieratám buď priamo alebo nepriamo cez životné prostredie, a b) zaručenie spravodlivých postupov v oblasti obchodu s krmivami a potravinami a ochrana záujmov spotrebiteľov, vrátane označovania krmív a potravín a iných foriem informácií pre spotrebiteľa.

Podľa kapitoly I, čl. 3, ods. 2. cit. nariadenia, úradné kontroly sa budú uskutočňovať bez predchádzajúceho upozornenia, okrem takých prípadov ako je audit, kedy je predchádzajúce informovanie prevádzkovateľa v oblasti krmív a potravín potrebné. Úradné kontroly sa môžu uskutočňovať aj ad hoc.

Podľa čl. 9, príslušný orgán bude písať správy o úradných kontrolách, ktoré vykonal. Tieto správy budú obsahovať opis účelu úradnej kontroly, použitých kontrolných metód, výsledkov úradnej kontroly a prípadnej akcie, ktorú musí príslušná prevádzkovateľ uskutočniť.

Podľa čl. 10, úlohy súvisiace s úradnými kontrolami sa budú vo všeobecnosti vykonávať s využitím vhodných kontrolných metód a techník, ako je monitoring, dozor, overovanie, audit, inšpekcia, odoberanie vzoriek a analýza. Úradné kontroly krmív a potravín budú okrem iného zahŕňať tieto činnosti: kontrola hygienických podmienok u prevádzkovateľov v oblasti krmív a potravín, kontroly vykonané s vlastnými prístrojmi príslušného orgánu s cieľom overenia meraní, ktoré urobili prevádzkovatelia v oblasti krmív a potravín, akákoľvek iná činnosť potrebná na zabezpečenie dosiahnutia cieľov tohto nariadenia.

Podľa kapitoly č. III, metódy odoberania vzoriek a analýzy použité v súvislosti s úradnými kontrolami budú spĺňať príslušné predpisy spoločenstva, alebo ak takéto predpisy neexistujú, potom budú spĺňať medzinárodne uznané pravidlá alebo dohovory, napríklad ktoré prijal Európsky výbor pre normalizáciu, alebo ktoré sú schválené v národnej legislatíve, alebo, ak neexistujú ani takéto predpisy ani dohovory, potom budú v súlade s inými metódami vhodnými na zamýšľaný účel alebo vyvinutými v súlade s vedeckými dohovormi.

Podľa čl. 2 Nariadenia (ES) č. 178/2002 „potraviny“ znamenajú akékoľvek látky alebo výrobky, či už spracované, čiastočne spracované alebo nespracované, ktoré sú určené na ľudskú spotrebu alebo o ktorých sa predpokladá, že sú na ňu určené.

Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia (ES) č. 178/2002 „potravinové právo“ znamená zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia, upravujúce potraviny vo všeobecnosti, a najmä potravinovú bezpečnosť, či už na úrovni spoločenstva alebo na vnútroštátnej úrovni; vzťahuje sa na všetky stupne výroby, spracovania a distribúcie potravín a tiež krmív vyrábaných pre zvieratá určené na produkciu potravín alebo pre zvieratá určené na kŕmenie takýchto zvierat.

Podľa čl. 3 ods. 7 Nariadenia (ES) č. 178/2002 „maloobchod“ predstavuje manipuláciu s potravinami a/alebo ich spracovanie a ich skladovanie v mieste predaja alebo dodávky konečnému spotrebiteľovi a zahŕňa distribučné zakončenie, stravovacie prevádzky, závodné jedálne, inštitucionálne stravovanie, reštaurácie a podobné prevádzky stravovacích služieb, obchody, distribučné centrá v supermarketoch a veľkoobchodné predajne.

Zákon o potravinách č. 152/1995 Z.z., ustanovuje

- a) povinnosti prevádzkovateľa potravinárskeho podniku (ďalej len "prevádzkovateľ") v záujme podpory a ochrany zdravia ľudí a ochrany spotrebiteľa na trhu potravín)
- b) práva a povinnosti osôb vo vzťahu k potravinám,
- c) organizáciu, pôsobnosť a právomoc orgánov úradnej kontroly potravín podľa osobitných predpisov.

Podľa § 4 ods. 1 až 3 zákona o potravinách, prevádzkovatelia sú povinní na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane internetového predaja dodržiavať požiadavky upravené týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov sú ďalej povinní

- a) zabezpečiť pri vyrábaných potravinách pravidelnú kontrolu nad dodržiavaním požiadaviek na bezpečnosť a kvalitu (vlastná kontrola) ustanovených osobitnými predpismi 1e) a viesť o tom záznamy,
- b) viesť záznamy o vykonanej dezinfekcii, dezinfekcii a deratizácii,
- c) zabezpečiť, aby zamestnanci, ktorí prichádzajú priamo alebo nepriamo do styku s potravinami, boli poučení a vyškolení o hygiene potravín podľa osobitného predpisu 2a) v rozsahu primeranom pracovným činnostiam, ktoré vykonávajú.

Fyzické osoby zúčastnené na výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestnení na trh sú povinné

- a) mať v miere zodpovedajúcej ich pracovnému zaradeniu znalosti o výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestnení na trh a o predpisoch na zabezpečenie bezpečnosti a kvality,
- b) dodržiavať zásady osobnej hygieny a hygienické požiadavky na výrobu potravín, manipuláciu s nimi a ich umiestnenie na trh,
- c) zaobchádzať s potravinami tak, aby sa neporušovala ich bezpečnosť a kvalita.

Podľa § 12 ods. 1, písm. a), b), m) zákona o potravinách, ten, kto predáva potraviny vrátane internetového predaja, zodpovedá za bezpečnosť a kvalitu predávaných potravín, je povinný zabezpečiť hygienu predaja podľa osobitného predpisu, najmä vykonávať sústavné upratovanie, čistenie všetkého zariadenia používaného pri predaji, dezinfekciu, a v prípade potreby vykonanie dezinfekcie a deratizácie podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, je povinný uchovávať potraviny a suroviny pri teplotách deklarovaných prevádzkovateľom potravinárskeho podniku.

Podľa § 18 ods. 1 až 3 zákona o potravinách, úradná kontrola potravín sa vykonáva

- a) na všetkých stupňoch výroby, spracúvania potravín a ich distribúcie,
- b) nad dovozom potravín z tretích krajín a vývozom,
- c) nad dodržiavaním podmienok zdravotnej spôsobilosti podľa osobitných predpisov určujúcich požiadavky na osobnú hygienu a hygienu osôb priamo alebo nepriamo zúčastnených na výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestnení na trh,
- d) nad dodržiavaním zákazu klamlivej reklamy potravín.

Úradnou kontrolou potravín sa overuje dodržiavanie požiadaviek ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi v oblastiach a na účel uvedený v odseku 1; neuplatňuje sa, ak ide o metrologickú kontrolu a metrologický dozor, veterinárne kontroly podľa osobitného predpisu, ako aj kontrolu krmív podľa osobitného predpisu.

Orgány uvedené v § 21 ods. 1 písm. b) až d) vykonávajú úradnú kontrolu potravín podľa osobitného predpisu (nariadenie 882/2004/EÚ). Úradná kontrola potravín sa môže vykonávať nepretržite; ak z konania alebo charakteru kontrolovanej osoby vyplýva odôvodnený záver, že môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia osoby poverenej výkonom kontroly alebo k mareniu výkonu úradnej kontroly, úradná kontrola sa vykoná za spoluúčasti príslušníkov Policajného zboru.

Podľa ust. § 28 ods. 2, písm. p) zákona o potravinách v účinnom znení, orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od 100 eur do 100 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi porušuje zásady správnej výrobných praxe, povinnosti a požiadavky na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a pri ich umiestňovaní na trh.

Podľa ods. 6, cit. ustanovenia, ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odsekov 1 až 3, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku výšky súm uvedených v odsekoch 1 až 3.

Orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa 24b) a na to, či ide o opakované protiprávne konanie (ods. 9 cit. ustanovenia).

Podľa § 28 ods. 12 zákona o potravinách sa na konanie o uložení pokuty vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Správny orgán v Zázname o úradnej kontrole potravín zo dňa 6. 4. 2014 na strane 3 podrobne popísal zistenia týkajúce sa znečistenia nárezových strojov, ako i teplôt nameraných kalibrovanými prístrojmi v zariadeniach, v ktorých boli uchovávané mäkké mäsové výrobky a ryby. V zápise bolo skonštatované, že mäkké mäsové výrobky a ryby neboli uchovávané pri teplotách deklarovaných výrobcami, čím došlo k porušeniu § 12 písm. m) zákona o potravinách.

Nárezové prístroje neboli vyčistené, boli na nich zvyšky krájaných výrobkov a v ich okolí sa nachádzali obsušené zvyšky syrových a mäsových výrobkov. V zmysle zápisu boli nedostatky, spočívajúce v znečistených nárezových strojoch odstránené počas kontroly (boli vyčistené) a potraviny uchovávané pri nevyhovujúcich teplotách boli premiestnené do vyhovujúcich chladiacich zariadení.

Voči tomuto zápisu nevzniesla prítomná zodpovedná zamestnankyňa žalobcu žiadne námietky a pravdivosť zápisu nespochybnila.

V zázname popísané zistenia boli doplnené fotodokumentáciou, s ktorou bol žalobca súčasne s obdržaním opovedomenia o začatí správneho konania oboznámený.

Z uvedených dôkazných prostriedkov mal aj odvolací súd za preukázané, že zo strany kontrolovanej prevádzky žalobcu došlo k porušeniu povinností predajcu potravín tak, ako to vyhodnotil správny orgán aj súd prvého stupňa.

Žalobca v rámci svojej obrany nevzniesol žiaden dôkaz spochybňujúci zistenia kontrolných orgánov, ktoré vyplývali zo Záznamu o úradnej kontrole potravín zo dňa 6. 4. 2014. Sám žalobca predmetný záznam a skutočnosti v ňom uvedené nespochybnil, namietal dôveryhodnosť fotodokumentácie, ktorá len dopĺňala písomne deklarované zistenia, ktoré svojím podpisom osvedčila zamestnankyňa žalobcu, prítomná pri realizácii kontrolných úkonov. Spôsob, akým správny orgán realizoval kontrolnú činnosť zodpovedal účelu kontroly, všeobecným zásadám a postupom, pričom nebolo zistené, že by došlo k porušeniu práv a záujmov žalobcu. V tomto prípade je z administratívneho spisu nesporné, že predmetnú kontrolu vykonali inšpektori, ktorí sú absolventmi vysokých škôl zameraných na oblasť hygieny a bezpečnosti potravín, na základe poverení, čísla ktorých sú zdokumentované.

Pokiaľ žalobca namietal, že súd prvého stupňa sa nedostatočne vysporiadal so všetkými jeho námietkami, odvolací súd poukazuje na konštantnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález IV. ÚS 236/06), v zmysle ktorej všeobecný súd (prvostupňový, ale aj odvolací) nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa pochybil, ak nevykonal vlastné dokazovanie, neuviedol však, aké dôkazy navrhuje vykonať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že pre súd, v konaní podľa piatej časti, druhej hlavy O.s.p., je rozhodujúci stav, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia správneho orgánu (§ 250i ods. 1 O.s.p.) Jeho úlohou nie je nahrádzať činnosť správnych orgánov ani za nich vykonávať dokazovanie. Z

obsahu administratívneho spisu, ako už bolo vyššie uvedené súd zistil, že žalobca v rámci správneho konania nenavrhoval vykonanie žiadnych dôkazov, neuviedol, čo by ďalším dokazovaním chcel preukázať, a preto túto jeho požiadavku vznesenú až v rámci odvolacieho súdneho konania považuje za účelovú a neopodstatnenú.

Odvolací súd nezistil v postupe správnych orgánov ani súdu prvého stupňa také vady, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť rozhodnutí.

Rozhodnutie žalovaného, ktoré tvorí spolu s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu jeden celok, obsahuje vo výrokovej časti podrobný popis správneho deliktu, ktorý nie je zameniteľný s iným prípadným deliktom žalobcu. Odôvodnenie rozhodnutia obsahuje odkaz na príslušné, účinné právne predpisy aplikované v predmetnom konaní. Žalovaný dostatočným spôsobom popísal skutkový stav, ktorému zodpovedal prijatý právny záver.

Námietky žalobcu považuje z uvedeného dôvodu odvolací súd za účelové a nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym názorom Krajského súdu v Bratislave a po preskúmaní postupu a rozhodnutia správneho orgánu, ako aj súdu prvého stupňa v medziach odvolania, dospel k záveru, že nie je dôvod pre ich zrušenie alebo zmenu, a preto žalobou napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. v spojení s ustanovením § 246c ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 246c O.s.p., v spojení s § 224 ods. 1 a s § 250k ods. 1 O.s.p. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože žalobca nemal úspech v odvolacom konaní a u žalovaného nezistil zákonný nárok na ich náhradu.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.